

Ikki nóg gott

Hatta var það, sum vit kundu fáa burturúr semingsroyndunum, uttan at lata það ganga út yvir næmingarnar sigur Holger Arnþjerg, formaður í Yrkisfelag Studeta & HF-lærara. – Munurin millum okkum og magistrarnar er enn alt ov stórir

SVEINUR TRONDARSON

Fríggjarmorgunin skrivaði Yrkisfelagið undir nýggjan tvey ára sáttmála við Fíggjarmálastýrið.

Við tí slapst undan einum höttandi verkfalli, sum annars hevði steðga øllum próvøkum, sum júst vóru byrjaðar.

Men hóast Yrkisfelagið skrivaði undir nýggjan tvey ára sáttmála, so er formaður felagsins ikki nøgdur við tað sum spurdist burtur úr samráðingunum hesaferð.

Málið hjá felagnum var at betra um lønar- og setanarviðurskifti soleiðis at tað verður meira áhugavert at vera lærari við studenta- og HF- skúlarnar í Føroyum. Sum stóðan er í lotuni eru ov fáir lærarar, sum skulu hava ov nógv tímar.

Hetta gevur seg aftur í, at yvrtíðarútgjaldingin á skúlunum er sera høg, og tað merkir sjálvsagt eisini at arbeiðsbyrðan hjá lærarunum í ávisum lúgugreinum er alt ov stór.

Haraftrat er, frá arbeiðsgevarasíðu, lagdur ov lítil

dentur á eftirútbúgving, sigur Yrkisfelagið, við tí úrsliti, at lærarnir vera aftur útsigldir.

Men eitt er, at hava krøv til samráðingar, annað er at fáa krøvini gingin á møti.

Úrslitið ikki gott

Holger Arnþjerg, formaður í Yrkisfelagnum sigur, at hann ikki er fullnøgdur við úrslitið av samráðingunum.

Hovudstrupulleikin tá semingsstovnurin kom upp var, at partarnir ikki kundu semjast um lønarspurningin og um flokksvotientin, sum lærarnir vildu hava við í sáttmálan.

Yrkisfelagið vildi hava meir enn tvey 6,5 prosentini upp lønina, sum Fíggjarmálastýrið beyð teimum, men tá avtomaði skrivaði nevndin undir uppá júst henda lønavøksturin.

Fíggjarmálastýrið vildi ikki hægri upp, og tí sóu vit okkum noyðt til at góðtaka tað, sigur Holger Arnþjerg.

Hann vísir kortini á, at munurin millum Yrkisfelagið og magistrarnar enn er tann sami, sum hann var

frammanundan og tað er ikki nòktandi.

– Vit høvdu sett okkum sum mál at fáa munin burtur, men tað eydnaðist ikki í hesumfari.

Formaðurin í Yrkisfelagnum sigur á, at júst hesin munur kann fara at gera tað enn truplari at fáa fólk til tvey stórvini, sum eru trupul at seta frammanundan.

Holger Arnþjerg sigur, at at tað er torført at fáa lærarar til nakrar lúgugreinar, og tað kemst av tí, at lønar- og setanarviðurskiftini eru so »vænligi«, sum tvey eru.

– Privata vinnan er nógv meira áhugaverd í so máta. Lønirnar eru nógv hægri, og setanarviðurskiftini eru nógv betri enn tvey eru við skúlarnar.

Eftirútbúgving neyðug

Hóast tað ikki eydnaðist til fulnar, so er Holger Arnþjerg fegin um at tað eydnaðist at fáa Fíggjarmálastýrið við til at gera eina sokallaða »hensigtserklæring« um at meir peningur skal setast av til eftirútbúgving.

– Áðrastaðni, og í øðrum yrkjum her heima, er tað so, at fólk, sum hava verið leingi í starvi vera send á eftirútbúgvingarskeið, men hjá okkum mugu vit sjálvi gjalda og sjálvi umsita alla eftirútbúgvingina. Legg til merkis, at meiri enn helmingurin av limum okkara er á hægsta lønarstigi, og tað merkir, at tvey hava verið í starvi í meiri enn 15 ár. Tá er sanniliga brúk fyri eftirútbúgving.

Holger Arnþjerg vísir á, at tað, eitt nú á edv-økinum, gongur sera skjótt, og tí skal nakað gerast við eftirútbúgvingina.

– Men har hevur eingin vilji verið frá almennari síðu, sigur hann, samstundis sum hann staðfestir at tað nú sær eitt sindur hjartari út, hóast »hensigtserklæringin« frá Fíggjarmálastýrinum er veikt orðað.

Undirvísingaramboðini skúlans ábyrgd

I longri tíð hevur tað verið so, at tað hevur verið ábyrgdin hjá limum Yrkisfelagsins at útvega sær at undirvísingartilfari og øll undirvísingaramboðini.

Hetta hevði felagið eisini sett sær fyri at fáa broytt, og tað eydnaðist.

Við nýggja sáttmálanum er tað ikki longur uppgávan hjá læraranum sjálvum at útvega tilfari, men tað er skúlans ábyrgd at lærarin fer tað hann skal brúka, og tað er eisini skúlans ogn.

Afturfyri hetta gekk felagið so við til, at hækkað normeraða tímatálið úr 21,2

– Sáttmálin er ikki tað vit ynsktu, men nòktandi og tað besta vit kundu fáa uttan verkfall, sigur Holger Arnþjerg

upp í 22,1 uttan at lønin hækkar samsvarandi.

Lærararvurin dýrur fyri skúlarnar

Sum nevnt, so er tað torført at fáa lærarar til nakrar lúgugreinar við studenta- og hf-skúlarnar í Føroyum.

Vinnulivið er ein kappingarneyti, og tá so er, stendur tað almenna ofta sum taparin.

Privata vinnan kann sum nevnt bjóða meira í løn, og í nógvum forum eisini meira spennandi arbeiðsuppgávur, og tí endar tað sum tað ger.

Men Holger Arnþjerg viðgongur, at tað ikki bara er tann privata vinnan, sum fer við arbeiðsmegini. A-

hugin at lesa eitt nú stóðfrøði og onnur náttúruvísindalig fak er ikki tann hann var fyri nókrum árum síðani, og tað merkir væl á skúlunum í Føroyum.

– Vit hava ikki nóg nógvir lærarar og tí hava teir, sum eru alt ov nógvir yvrtíð. Arbeiðsbyrðan er ov stór, ov nógvir tímar, og tað skulu limirnir hava løn fyri. Tá verður lønin hjá onkrum teirra rættiliga høg.

Holger Arnþjerg vísir á, at vóru allir lærarnir settir, so var søgan ein heilt onnur.

– Tað er grovt, sigur Snorri Fjallsbak, at tað verður dýrari hjá skúlunum, tí meirarbeiðið verður útgjaldið sum yvrtíð, sigur Holger Arnþjerg at enda.

Heimahjálpararnir nýggjan sáttmála

Fríggjadagin seinnapartin eydnaðist tað Heimahjálparafelagnum og Fíggjarmálastýrinum at gera semju um nýggjan tvey ára sáttmála

SVEINUR TRONDARSON

Nú fer Fíggjarmálastýrið skjótt at sigga ljósið í endanum av tunnilinum, tí talið av feløgum, hvørs sáttmálar ikki eru endurnýggjaðir fækkast.

Fríggjadagurin var góður dagur hjá Fíggjarmálastýrinum. Um morgunin eydnaðist at sleppa undan höttandi verkfalli millum limirnar hjá Yrkisfelagnum, og seinni fríggjadagin gjørdi Stýrið nýggjan tvey ára sáttmála við heimahjálpararnar.

Dentur lagdur á løn og eftirløn

Nýggi sáttmálin er gjørdur fyri eitt tvey ára skeið, og í stuttum kann sigast, at dentur er lagdur á lønina og á eftirlønina.

Lønarahækkingin er í tveimum stigum. Tann 1. juni í ár hækkað grundlønir hjá heimahjálparunum við tveimum prosentum, og 1. juni næsta ár hækkað lønin enn einaferð. Hesaferð við tveimum og einum hálvum prosent.

Eftirlønargjaldið verður

umlagt frá fyrsta juni í ár at rokna. Skipanin um eftirløn til heima-, almanna- og heilsuhjálparar fer úr gildi og í staðin verður ásett, at heima-, heilsu- og almanna-hjálparar, id eru settir eftir sáttmála millum Føroya Heimahjálparafelag og Fíggjarmálastýrið fáa rindað eftirlønargjald av løn sambært setanarbróki og fyri meirittimar, treytað av, at viðkomandi hevur verið í starvi í minst 1 ár, og meðalaltmálið er 15 tímar ella meira. Tó verður eftirløn ikki rindað av viðbótum.

Tann 1. juni 1999 hækkað eftirlønargjaldið 2, 24 prosent av grundlønini soleiðis, at eftirlønargjaldið pr. henda dag falt er 4,89 prosent.

Tann 1. januar 2000 fer Heimahjálparafelagið úr Føroya Arbeiðarafelag, og samstundis fer tann parturin, sum í dag verður góldin í Verkamannagrunn FA's - 0,65 prosent - eisini í eftirlønargrunn. Tað vil siga, at eftirlønir eftir 1. januar 2000 er komin upp á 5,54 pst.

Limir í felagnum, sum ikki arbeiða 15 tímar ella

meiri fáa ikki góldið eftirlønargjald.

Annars eru tað fyri tað mesta smávægis dagfóringar, sum eru gjørdar í sáttmálanum. Partarnir eru komnir ásamt um, at hyggja nærri at sáttmálanum í tvey ára skeiðnum og í felag syrgja fyri, at sáttmálin verður gjørdur meira líðiligur, einfaldari, og betri skipaður. Harumframt skulu allar ótíðarhóskandi orðingar rættast til.

Fíggjarmálaráðharrin nøgdur við sáttmálan

Sambært tíðindaskrivi frá lønardeildini í Fíggjarmálastýrinum, er landsstýrismaðurin við fíggjarmálum væl nøgdur við semjuna.

Hann hevur undir øllum samráðingum lagt seg eftir at halda lønavøksturin niðanfyrir 6,5 prosent, og hesin sáttmálin liggur væl á leið í so máta.

Fíggjarmálaráðharrin fegnast eisini serliga nógv um, at heimahjálpararnir aftur hesaferð hava raðfest eftirlønarviðurskiftini so høgt.

Grov manipulation

– Eg haldi hatta er ein sera lógin framferðarháttur, sum ikki fremur góðan samráðingaraða, sigur Snorri Fjallsbak frá Yrkisfelagnum um avgerðina hjá lønardeildini at almannakunngerða lønaryvirliti hjá lærarunum

SVEINUR TRONDARSON

nerta við knappaborði.

– Tað er ikki hvørt gildi tú skalt fara til og ikki hvørt orð tú skalt svara til, sigur Snorri Fjallsbak, nevndarlimur í Yrkisfelag Studeta- & HF-lærara, í eina viðmerking til, at lønardeildin hevur almannakunngjørt lønirnar hjá limunum í felagnum.

– Men hatta er manipulation av fúlusta og grovasta slag, sigur hann.

Snorri Fjallsbak vísir á, at tvey halda tað vera ein sera lógin framferðarhátt av lønardeildini, fyrst at undirskriva ein sáttmála, sum sigur at tímalønir eru umleið 165 krónur um tíman, fyri síðani at fara út við eina talvu, sum vísir, at tímalønin er 508 krónur um tíman.

– Tað er fult, og tað fremur avgjørt ikki nakran góðan samráðingaraða, sigur Snorri, og leggur afturat:

– At hevði svarað til, at arbeiðsgevarin hjá einum blaðmanni fór at rokna tímalønina út eftir hvussu ofta fingarnir

Internetið verður misbrúkt

– Undir verkfallinum sóu vit, at Starvsmannafelagslimir brúktu Internetið til »tíðindatænastu« og tað er synd at siga, at hon var objektiv, men at lønardeildin skuldi verða tann fyrsta at taka við slíkum ósiði tað boðar ikki frá góðum, sigur Snorri Fjallsbak.

– Men tað er møgulegt, at teir fara at brúka handan taktikkini í framtíðini, sigur Snorri Fjallsbak.

Hann leggur dent á enn einaferð, at hatta ikki byggir á faktuellar upplýsingar, sum eru til frama fyri samráðingarnar.

Útsplitir fyri at rætta eina hond

Snorri Fjallsbak greiðir frá, at tað eru umleið 2000 tímar, svarandi til umleið 100 lærarar falt.

– Og av teimum 2000 tímunum eru 300, sum eru yvrtímar. Hetta svarar til at tað mangla umleið 15 lærarar. So eru nakrir lærarar, sum rætta arbeiðsgevaran-

um eina hjálpanði hond, og afturfyri verða teir spiltir út á Internetinum, tí at teir forvinna ov nógv. Tað er grovt, sigur Snorri Fjallsbak.

– Tá fólk rætta eina hjálpanði hond í øðrum forum, tá verða tvey róst og ikki stungin í ryggin, leggur hann afturat.

Hvat sigur Fíggjarmálaráðharrin

Snorri Fjallsbak sigur, at hann vónar ikki, at Fíggjarmálaráðharrin vísir at yvirlitinum áðrenn tað varð lagt út.

– Sum sagt, er tað fult, at tað almenna skal taka slíkar hættilir í brúk, men eg gangi út frá, at tað er gjørt uttan vitanina hjá landsstýrismanninum. Óg við tí átti tann, sum hevur gjørt hatta, at fingið fótin, sigur Snorri.

– Og er tað so galið, at landsstýrismáðurin vísir av hesum, so sigi eg púrt einki, sigur Snorri Fjallsbak.